



„HOUDEN ZO”

zei 11 Geneeskundig Bataljon,
oefenend op de Veluwe

OPNIEUW is 11 Geneeskundig Bataljon erop uit getrokken om zijn geoefendheid aan de praktijk te toetsen. Ditmaal bleef men dicht bij het Wittenbergse huis, nl. op de westzoom van de Veluwe, tussen Putten en Rhenen. Hier speelde in de week van 15-21 mei de oefening „Houden zo” zich af.

Verondersteld werd, dat de Eerste Divisie ten noorden van de Rijn een riviervedigings had ingericht in een vak, begrensd door de dorpen Renkum aan de oostzijde, Elst aan de westzijde. Ter aflossing van een ander (denkbeeldig) geneeskundig bataljon moest 11 Gnkbataljon op 17 mei te 12.00 zijn taak beginnen. De bc, luit-kolonel-arts Van Oosten, had voor deze oefening het commando overgegeven aan res-majoor-arts Van Grol, die gedurende deze week voor herhalingsoefeningen

gen onder de wapenen was geroepen. Toen wij woensdag 18 mei, in gezelschap van elt Meijning, door dit gebied reden, zagen wij overal de ziekenauto's en gewondenjeeps in vol bedrijf. Helemaal in het zuiden, nl. op de Grebbeberg en bij Renkum, hadden de geneeskundige pelotons van resp. 11 Gardebataljon Grenadiers en 11 Geniebataljon een bataljonshulp post ingericht. Hier werden de gewonden (geleverd door 11 GBG) in een nimmer eindigende stroom aangebracht, hier werd hun de eerste hulp verleend en werden zij, indien hun toestand dit wettigde, met de gewondenjeeps naar de hogerop gelegen verzamelplaatsen vervoerd.

Op de Grebbeberg

OP de Grebbeberg, waar het 20 jaar geleden bloedige ernst was, zagen wij sergeant Vermaat en zijn mannen, onder het deskundige oog van res. luit.-arts de Leeuw, een thomaspalk aanbrengen en plasma toedienen aan patiënt soldaat De Winter, die wij daarna volgden op zijn weg naar de verzamelplaats.

Er waren door de mannen van 11 Gnkbataljon twee van deze verzamelplaatsen ingericht, nl. bij Veenendaal en bij Bennekom. Hier reden de gewondenjeeps tot voor de tent voor aankomst en sortering, waar de gewonden opnieuw snel werden onderzocht, hun verband indien nodig vernieuwd, waarna zij verdeeld werden in licht- en zwaargewonden. Zij die vervoerd konden worden, belandden ten slotte in de afvoertent.

Ziekenauto's van 11 Gnkbataljon brachten de patiënten van de verzamelplaatsen naar de divisie-verbandplaats, een machtig complex van meer dan 20 tenten, opgeslagen onder de hoge beuken achter kasteel De Schaffelaar te Barneveld. Alle mogelijke medische hulp werd hier aan de gewonden verleend. Er stonden tenten voor voorbehandeling en shock, voor operatie en nabehandeling, voor apotheek en sterilisatie van instrumenten, kortom een volledig ziekenhuis, onder tentzeil. De ziekenauto's reden af en aan. Geen ogenblik stokte de aanvoer van gewonden aan wie door een staf van specialisten: chirurgen, röntgenologen, psychiaters, anaesthesisten, internisten, de allerbeste zorgen werden besteed.

Tussen haakjes, een 20-tal van deze specialisten, alle reserve-officieren-arts met mobilisatiebestemming bij 11 Gnkbataljon

kwamen vrijwillig drie dagen onder de wapenen, om deze oefening mee te kunnen maken, ondanks alle (praktische en financiële) bezwaren voor hen hieraan verboden!

De verdere afvoer naar het denkbeeldige doorvoerhospitaal te Zwolle geschiedde door ziekenauto's van 103 Gnkbataljon.

Om in de behoefte aan goed drinkwater te voorzien had een detachement van 11 Geniebat, onder commando van korporaal Bos, een waterpunt ingericht bij een vijvertje, welks groezelig-bruine inhoud in helder drinkwater werd omgetoverd. In de nacht van woensdag op donderdag moest als gevolg van een veronderstelde terugtocht der Eerste Divisie ook het 11 Gnkbataljon opbreken en zijn geneeskundige inrichtingen achterwaarts verplaatsen. Deze bij volledige duisternis uitgevoerde manoeuvre slaagde uitnemend.

Er kwam bovendien geen stagnatie in het medische werk, want geen enkele bhp of verzamelplaats werd gesloten, vóórdat de overeenkomstige naar achteren verplaatste post in bedrijf was genomen.

Tegen het eind van de week keerde het bataljon terug naar de Wittenberg, vastbesloten het ook voor de toekomst „zo te houe”.

Van boven naar beneden:

Eerste hulp in de bhp op de Grebbeberg. Rechts luit.-arts De Leeuw

De verzamelplaats in de „Berkenkuil” nabij Veenendaal

Aankomst van gewonden in de divisie-verbandplaats



Boven: Luit.-arts Zijdeveld controleert een gewonde bij aankomst in de verbandplaats. Beneden: Mannen van 11 Geniebat. bij hun waterpunt te Barneveld

